

SMYSL BOHOSLUŽEBNÉHO ŘÁDU A JEHO ZÁVAZNOST

Zdrojem a středem křesťanské bohoslužby je živý Bůh, zpřítomňující se v ní v Ježíši Kristu. Liturgické dění je tedy jednou z forem Božího slova, které v Duchu svatém zakládá obecnství církve a tvoří z církve Kristovo tělo. Základem řádu liturgického dění (bohoslužebného, svátostného a ostatních obřadů) v Církvi československé husitské je Liturgie a Agenda, resp. Obřadní příručka.

Obřad je soustava liturgických tvarů a znamení ze zdrojů Písma svatého, uspořádaná v zákonitý celek. Chrání církev před libovůlí. Bůh jím uskutečňuje, vychovává, vyzbrojuje a obnovuje církev k pravé bohoslužbě, konané ve světě z pověření Ježíše Krista ve službě spásy jeho nejnepatrnějším bratřím a sestřám, aby jeho jméno bylo oslaveno.

Smyslem bohoslužebného řádu je pomoc při vytváření teologických předpokladů pravé bohoslužby církve a jejich ochrana. Bohoslužebný řád má proto především povahu teologickou a odtud plyne i jeho závaznost pro všechny, kdo se podílejí na liturgickém dění v Církvi československé husitské.

BOHOSLUŽEBNÝ ŘÁD

CÍRKVE ČESKOSLOVENSKÉ HUSITSKÉ

(přijatý prvním zasedáním VI. řádného sněmu CČSH dne 17.10.1971
a vyhlášený ústřední radou CČSH dne 5.11.1971)

A. ČÁST VŠEOBECNÁ

1. Místo

Církev československá husitská se shromažďuje ve sborech a modlitebnách vlastních či vypůjčených nebo jiných místnostech či na kterémkoli jiném vhodném místě.

Liturgická síň má svůj historický základ v křesťanském večeřadle. Obec je zvána k obecenství se svým Pánem. Proto má být na čelném místě **kříž**. Před ním je umístěn **stůl Páně** a **kazatelna**. Jinou výzdobu místa je nutno umístit mimo čelný prostor tak, aby jej umělecky dotvářela. Ti, kdo budou místnost upravovat, ať se vždy snaží o to, aby už z vnějšího uspořádání i ze vzorné čistoty bylo patrné, že se zde shromažďuje křesťanská církev.

2. Čas

Církev československá husitská se shromažďuje vždy **v neděli, o svátcích církevního roku**, ale i **v kterýkoliv jiný den**. Shromáždění se mohou konat **kdykoliv**.

3. Stůl Páně

Má být prostý, pokrytý **bílým ubrusem**, na levé straně stolu z pohledu obce je **živá květina** nebo rostlina, na pravé straně **svícen s hořící svící**, případně i **podstavec pro Bibli** či jinou liturgickou knihu.

4. Liturgické předměty

Liturgické předměty jsou **kalich, paténa, bílá rouška, okřín, konvičky na víno a vodu**, případně i **křtitelnice**. Jsou zhotoveny z ušlechtilého materiálu (zlata, stříbra, pozlacený či stříbrný kov, dřevo, sklo). Všechny liturgické předměty, včetně konvičky na víno, musí být chovány v naprosté čistotě a udržovány tak, aby jejich vzhled odpovídal účelu, jemuž mají sloužit. Na místo, kde se shromažďujeme, patří pokladnice. Sběrka při každém shromáždění, zejména při Liturgii podle patriarchy Karla Farského, je vždy příležitostí k osvědčení víry obětovaným darem.

5. Obřadní oděv

Obřadním oděvem kněze CČSH je **černý talár** u krku uzavřený, **s červeným kalichem na prsou** a **štola** (rozumí se štola dvoupramenná se základní bílou barvou). Přikrývkou hlavy je **bíret**. (Jáhnové užívají duchovenský talár bez štoly.) Kazatelé z povolání používají talár se znakem Církve československé husitské podle schválení Ústřední rady CČSH. Laičtí kazatelé používají vhodného tmavého obleku.

6. Liturgické postoje a gesta

Při modlitbě je to **pokleknutí** a **sepnutí rukou** ve výši prsou. Ve shromáždění zpravidla nahrazujeme pokleknutí **povstáním**. Nevadí, zůstanou-li staří lidé a nemocní sedět. Na znamení pokání **skláníme hlavu** a **bijeme se v prsa**. **Znamením kříže** se znamenáme na začátku a konci shromáždění, abychom vyznali, že se shromažďujeme a rozcházíme ve jménu Ježíše Krista, a při přijímání svátosti. Postojem a gestem žehnání jsou **vztažené ruce**.

B. LITURGIE PATRIARCHY KARLA FARSKÉHO

Základním liturgickým výrazem a budováním Církve československé husitské jakožto těla Kristova je Liturgie patriarchy Karla Farského.

1. Příprava

Shromáždění i kněz soustředí svou mysl a tiše se modlí přípravné modlitby. Kněz pak přichází ke stolu Páně **středem shromážděného sboru**.

2. Účast přítomných

Všechny texty se musí zásadně **hlasitě** číst, recitovat nebo nahlas zpívat. Všechny zpěvné části je možné recitovat. Shromáždění odpovídá a spolu s knězem se modlí.

3. Zpěv a hudba

Shromáždění společně zpívá ze Zpěvníku ČČSH. Písňe mají být voleny tak, aby obsahem i počtem zpívaných slok souvisely se zvěstí liturgie, četných oddílů Písma i kázání. **Společný zpěv** se zařazuje vždy **po doznání hříchů, po vyznání víry, před modlitbou sjednocení** (rozumějí se prosby za Ducha svatého - epikléze), **před požehnáním** a zpravidla **na začátek a na konec shromáždění**. Nelze připustit, aby společný zpěv byl nahrazen jinými pěveckými či hudebními projevy. Ty patří do shromáždění, která jsou k tomu zvláště určena. Lze dovolit nejvýše dva nepřilíš rozsáhlé vstupy, a ty ať se dobře hodí k dané části liturgie nebo ke slavené příležitosti. Kněz dbá na to, aby tyto umělecké projevy měly úroveň a byly v souladu se zvěstí evangelia a učením Církve československé husitské. Nástroje, které doprovázejí zpěv kněze i lidu, jsou nástroje služebné. Mají se udržovat v dobrém stavu.

4. Postoje a gesta

Shromáždění se **žehná křížem při úvodním pozdravu, před přijímáním a při požehnání**. Kněz **žehná vztaženými rukama při**

požehnání. Shromáždění **stojí při četbě evangelia, při zpřítomnění poslední večeře Páně, při modlitbě Páně, při lámání chleba, při přijímání a při požehnání**. Shromáždění **zachovává ticho** k vlastnímu modlitebnímu soustředění vždy v těchto místech liturgie: **1. před doznáním hříchů, 2. před slovy a po slovech „Kristus vprostřed nás!, S námi jest a povždy bude!“**, **3. po přijímání**.

5. Celistvost liturgie

Liturgie patriarchy Karla Farského tvoří **jednotný celek**. Tužby, sborové modlitby a přimluvy, čtení ze svatých Písem, biblický text k obětování, eucharistická modlitba před zpřítomněním, modlitby sjednocení a modlitba před požehnáním jsou **proměnné části liturgie**. Mají být obměňovány za pomoci církve obměňovány podle zvěsti Písma, podle liturgického roku či příležitosti. Liturgii není možné libovolně krátit. V časové tísní lze docílit jejího krácení kratším kázáním, omezením společného zpěvu a pak teprve je možné – jen ve zcela výjimečných případech – uvažovat o vynechání některé z těchto částí: tužby, blahoslavenství nebo chvalozpěv.

C. OSTATNÍ LITURGICKÁ TVORBA

1. Obřadní příručka Církve československé husitské

Obřady svátostné i mimosvátostné koná Církev československá husitská podle Obřadní příručky - Agendy ČČSH.

2. Jiné liturgické tvary

Ke zvláštním účelům a pro zvláštní příležitosti je zásadně možné vytvářet jiné liturgické tvary. Musí být v souladu se zvěstí evangelia, s učením Církve československé husitské a nesmějí odporovat ustanovením tohoto řádu.